

2 Pomník padlých

1 Husova škola

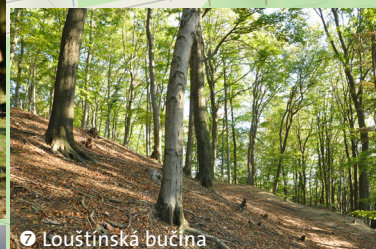
3 Zámek

4 Nároží ulic Louštinská a Na Brance

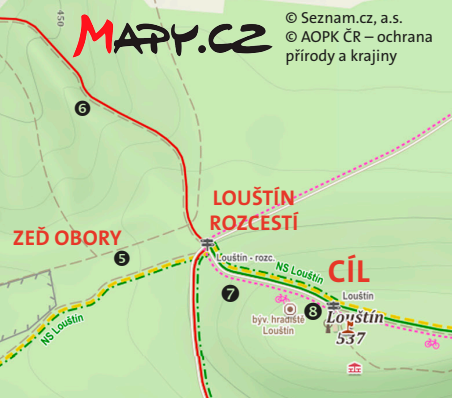
5 Trosky oborní zdi

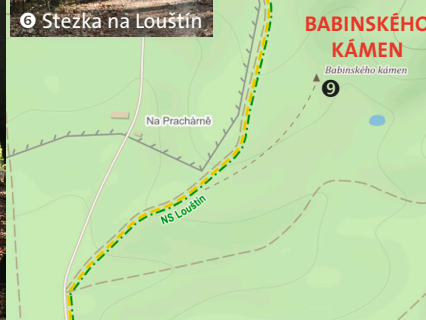
7 Louštinská bučina

6 Stezka na Louštín

8 Odpocívadlo na Louštíně

9 Babinského kámen

Stezka na Louštín

Babinského kámen

Husova škola

KRUŠOVICKÁ VYCHÁZKA Č. 1 VZHŮRU NA LOUŠTÍN

3,5 KM VYCHÁZKA Z KRUŠOVIC
NA VRCH LOUŠTÍN S POVÍDÁNÍM
O HUSOVĚ ŠKOLE, KŘIVOKLÁTSKÉ
OBOŘE, BABINSKÉHO KAMENI
A LOUŠTÍNSKÝCH BUCÍCH

WWW.OBEC-KRUSOVICE.CZ

KRUŠOVICKÁ VYCHÁZKA Č. 1 VZHŮRU NA LOUŠTÍN

Vycházka je dlouhá 3,5 km a až na dva krátké úseky vede po značených turistických trasách (viz mapka na zadní straně průvodce). Cíl vycházky je na vrcholu kopce Louština (537 m. n. m.). V některých úsecích počítejte s fyzicky náročnějším stoupáním. Celkové převýšení trasy je 150 m.

Výchozím místem vycházky je budova Husovy školy v Rabasově ulici. Díky její nezvyklé architektuře a originální sgrafitové fasádě ji nemůžete přehlédnout.

HUSOVA ŠKOLA

Husova škola byla postavena v letech 1914-15 podle projektu významného českého architekta Ladislava Skřivánka. Ve své době byl velmi vyhledávaným tvůrcem školních budov. Vedle Husovy školy se k jeho nejvýraznějším dílům řadí budova gymnázia v Sušici a budova gymnázia v Duchcově. Sgrafitovou fasádu školy vytvořil malíř Láďa Novák. Fasádu budovy zdobí jména českých skladatelů, spisovatelů, náboženských myslitelů a dalších českých velikánů, výchovné citáty, lidová pořekadla a vlastenecká hesla. Najdeme zde i velký sgrafitový obraz Spravedlnosti a sgrafitový medailon Jana Husa, který malíř Láďa Novák vytvořil přesně v den pětistého výročí Husova upálení 6. července 1915. Výtvarnému pojetí budovy vévodí motiv spravedlnosti. Najdeme jej jen nejen ve zmíněném obraze, ale také v citátu, který doprovází Husův medailon, a dokonce i v celkovém uspořádání budovy, jejíž obrys připomíná při pohledu od zámku siluetu vah. Budova vznikla z iniciativy a přičiněním místního rodáka, malíře Václava Rabase. Sám k výzdobě fasády školy přispěl nástěnným obrazem Žižkovo zrození (1919), který se nachází ve vstupním podloubí u hlavního vchodu.

Od Husovy školy se vydejte kolem pomníku padlých směrem k zámku, na rozcestí před rybníkem odbočte vlevo. Dál vás povede červená turistická trasa. Vede vzhůru Luženskou ulicí, poté Louštinskou ulicí a nakonec ulicí Pod Šenkrovnou k lesu a poté stále vzhůru po lesní cestě až na turistické rozcestí „Louštín“.

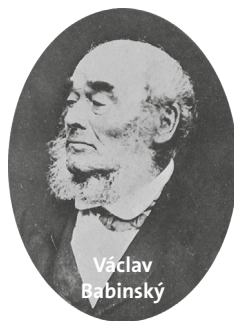
Přibližně 50 metrů před rozcestím odbočuje vpravo nepoužívaná lesní cesta (viz orientační mapka na zadní straně průvodce), lemovaná nízkým, leč nápadným terénním valem. Vydáte-li se po této cestě, po chvíli, po cca 100 metrech, spatříte vlevo trosky ohradní zdi někdejší velké královské obory, pozoruhodného stavitelského díla z 18. století.

ZEĎ KŘIVOKLÁTSKÉ OBORY

Oboru v severním výběžku královských lesů založil ve druhé dekádě 18. století hrabě Jan Josef z Valdštejna. Rozsáhlá obora se rozprostírala na ploše téměř sto kilometrů čtverečních a ohrazoval ji dřevěný plot dlouhý bezmála padesát kilometrů. K výměně dřevěného plotu v severní části obory za kamennou zeď došlo za následujících majitelů královského panství, knížat z Fürstenbergu, jmenovitě za Karla Egona I. z Fürstenbergu. Stavba byla zahájena v roce 1777. Údajně trvala pouhý jeden rok, podle jiného zdroje však pokračovala ještě po Karlově smrti v roce 1787. Zeď vedla od Lužné až k Lánům a její celková délka dosáhla téměř 20 km. Byla vysoká dva metry a široká přibližně půl metru. V pravidelných, zhruba desetimetrových rozestupech zesilovaly zeď široké pilíře. Zeď byla postavena z opuky, typické horniny zdejšího kraje, v minulosti hojně používané i ke stavbě obytných domů a hospodářských budov. Pojivem byla hliněná malta.

Po prohlídce trosk oborní zdi se vraťte stejnou cestou na rozcestí „Louštín“. Pokud rovnou chcete vystoupit na vrchol Louština, z rozcestí vás tam dovede zelená turistická trasa. Pokud se chcete nejdříve podívat k Babinskému kameni, odbočte doprava na trasu Naučné stezky Louštín (žlutobílá značka). Kámen leží cca deset minut chůze odtud (1,2 km). Jděte po naučné stezce. Po cca 300 metrech se po pravé straně cesty objeví plot. Jděte po naučné stezce až na roh plotu (viz orientační mapka na zadní straně průvodce). V těchto místech, nalevo, odbočuje pěšina (její začátek je označený bílou skvrnou na stromě), která vede přímo k Babinskému kameni, vzdálenému cca 250 m. Kámen leží vpravo vedle pěšiny, je velký cca 3x3 metry a připomíná velký kamenný schod.

BABINSKÉHO KÁMEN

Babinského kámen je podle pověsti upomínkou na pobyt (ne)slavného loupežníka Babinského ve zdejších lesích. Okolo roku 1830 rodák z Litoměřicka shromáždil kolem sebe zločnickou bandu, se kterou pak spáchal mnoho loupeží, loupežných přepadení, ba i vražd. V lesích u Krušovic se prý skrýval, když čekal na svého kumpána, uvězněného v Rakovníku, kde měl být později i popraven. Dlouhou chvíli si Babinský podle pověsti krátil škádlením sběraček klestu, které při zpáteční cestě do Krušovic měly ve zvyku odpočívat na velkém kameni. Babinský jim na jejich oblíbené lesní sedátko potměšile nastražoval cvočky

(ševcovské hřebíčky). Jak to dopadalo, není těžké si domyslet. Sběračky si s kletbami a láteřením vytahovaly hřebíčky zabodnuté do pozadí a Babinský se královsky bavil. Na usmířenou jim pak dával peníze. Babinskému bývá připisován i poklad, nalezený ve zdejších lesích v roce 1830. Jednalo se o nádobu s bezmála sedmi sty kusy historických zlatých a stříbrných mincí. Prý si je tu Babinský schoval.

Po prohlídce Babinského kamene se stejnou cestou vraťte zpět na rozcestí „Louštín“ a po zelené turistické trase vystoupejte na vrchol Louština.

LOUŠTÍN

Na západním výběžku plochého vrcholu Louština, hned za altánem, se nacházejí pozůstatky příkopu a zhrouteného valu pravěkého hradiště, pravděpodobně laténského stáří. Hradiště nebylo trvale obydlené, sloužilo snad jako dočasné útočiště. Domněnka, že na Louštíně stál ve středověku královský hrad s názvem Lauerstein, kterou v roce 1936 ve svých Dějinách Rakovníka vyslovil regionální historik Václav Kočka, se nepotvrdila.

Podle pověsti korunoval v minulosti vrchol Louština mohutný dub, jehož kmen obtáčelo dřevěné schodiště, které vedlo k jakémusi altánu, umístěnému v jeho koruně. Při vpádu pruské armády do Čech v roce 1866 byl dub zničen z obavy, aby neposloužil nepříteli jako vojenská pozorovatelna. Z koruny dubu prý bylo vidět až na Bílou horu u Prahy.

Mohutné buky na vrcholu Louština jsou skromnou ukázkou zdejších původních lesů. Vedle buku je tvořily především duby, jedle a borovice. Ještě začátkem 19. století se mezi Lužnou a Lány rozprostíraly obrovské komplexy starých bukových lesů, které místy přecházely až v prales. V průběhu 19. století však původní dřeviny vytlačil ekonomicky zajímavější smrk. V roce 1921 tvořily porosty smrku téměř 40 % plochy zdejších lesů.

Věříme, že se vám vycházka na Louštín líbila a že se s našimi průvodci vydáte se i na další zajímavá místa v Krušovicích a blízkém okolí. Aktuální nabídku průvodců najdete na www.obec-krusovice.cz.